

**Громадська організація
«Правовий світ»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ТА ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН»**

3-4 березня 2017 р.

Дніпро, 2017

УДК 340(063)
ББК 67.3я43
А 43

43 **Актуальні питання та проблеми правового регулювання суспільних відносин:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Дніпро, 3-4 березня 2017 р. – Дніпро : ГО «Правовий світ», 2017. – 104 с.

У матеріалах зібрані тези доповідей, які були подані учасниками Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання та проблеми правового регулювання суспільних відносин» (м. Дніпро, 3-4 березня 2017 р.).

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ПІДСТАВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ВИДИ ПРАВОМІРНОЇ ПОВЕДІНКИ <i>Барабаш О. О.</i>	6
ПОГЛЯДИ СУЧАСНИХ ВЧЕНИХ НА ПОНЯТТЯ «МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВИ» <i>Пильгун Н. В., Бурбега В. В.</i>	10
ДО ПИТАННЯ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА <i>Іванченко О. П.</i>	13
ПРАВО І МОРАЛЬ: ІСТОРИКО-ПРАВОВІ ВИТОКИ <i>Сіріяньська В. О.</i>	18
ВПЛИВ «РУСЬКОЇ ПРАВДИ» НА ФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ <i>Француз І. Г.</i>	22
ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ГАРАНТІЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ <i>Хоменко О. В.</i>	26
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО	
ПРОБЛЕМИ ПРИЙНЯТНОСТІ (ФІЛЬТРАЦІЇ) КОНСТИТУЦІЙНИХ ЗВЕРНЕНЬ НА ПРАКТИЦІ ВНУТРІШНЬО-ПРАВОВИХ ЗАСАД КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ <i>Бабак М. А.</i>	30
ПРАВО НА ЖИТТЯ – ОСНОВНЕ ПРИРОДНЕ ПРАВО ЛЮДИНИ <i>Касинюк Л. А.</i>	34
ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ГРОМАДЯНСТВА ЯК ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО ЯВИЩА <i>Лобач А. М.</i>	39
ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАКОРДОННИХ УКРАЇНЦІВ <i>Лушпісько Ю. О.</i>	43

ПОГЛЯДИ СУЧАСНИХ ВЧЕНИХ НА ПОНЯТТЯ «МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВИ»

ПИЛЬГУН Н. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та історії держави та права*

БУРБЕЗА В. В.

студентка

*Навчально-науковий Юридичний інститут
Національного авіаційного університету
м. Київ, Україна*

Механізм держави є одним із визначальних предметів дослідження сучасної теорії держави і права як фундаментальної юридичної науки. Майже п'ять з половиною тисяч років тому людство вступило у державно-правову дійсність. Однією із невід'ємних ознак держави є наявність апарату державної влади, який формально відділений від народу і здійснює свої функції на професійній основі. А там, де є держава з публічними службовцями, існує і певний механізм. У науковій правовій літературі він знайшов свою сталу назву «механізм держави» [1, с. 26].

Питання про визначення поняття механізму держави, його сутності, структури, принципів формування й функціонування дотепер є проблемним, представляючи певну складність, що можна пояснити не тільки урахованням суб'єктивного фактору, що полягає в неоднаковому сприйнятті різними суб'єктами державності, але й з огляду на об'єктивний характер багатоаспектності, багатогранності самого інституту держави й державноправових явищ у різні історичні епохи.

Дотепер однією з найпоширеніших концепцій розуміння механізму держави в юридичній науці є вузький і широкий підхід в аспекті співвідношення термінів «механізм держави» і «державний апарат». Вузький підхід базується на поглядах радянських правознавців 80-х рр. ХХ ст. про тотожність державного механізму й апарату, але без класового їх обґрунтування. Зокрема, на думку Л.І. Спірідонова механізм держави це система її органів, «за допомогою яких вона здійснює державну владу й реалізує свої функції». Дану точку зору про ідентичність понять «механізм держави» і «державний апарат» поділяють Н.І. Матузов,

В.І. Новосьолов, В.Н. Хропанюк і ряд інших. Зокрема, М.І. Байтін вважає, що в теорії держави й права поняття державного апарату в широкому змісті тотожно поняттю державного механізму. При цьому широке трактування державного апарату означає, що в нього включаються всі органи державної влади, а не тільки виконавчі органи влади, як органи управління, що здійснюють виконавчо-розпорядчі функції. Таким чином, вузьке трактування поняття державного апарату не охоплює законодавчі й судові органи держави.

Прихильники другого підходу, широкого, включають до механізму держави крім державного апарату інші складові елементи, діапазон яких досить різноманітний. Загальним у цих поглядах є те, що проводиться різниця між державним механізмом і апаратом, причому перший з'являється як більш широке за обсягом поняття. Наприклад, М. Н. Марченко відзначає, що в науковій і навчальній літературі найчастіше «державний механізм» розглядається як сукупність різних державних органів, організацій, збройних сил, матеріальних засобів державної влади, а державний апарат обмежується лише системою державних органів» Так, зокрема, М.І. Абдулаєв і С.О. Комаров вважають, що механізм держави являє собою систему державних організацій, за допомогою яких реалізується державна влада, і містить у собі державний апарат, державні установи й державні підприємства. В.В. Лазарев і В.С. Афанасьєв стверджують, що державний механізм це законодавчі, виконавчі, судові й інші органи, а також силові структури, що здійснюють за потреби примусові заходи (армія, внутрішні війська, в'язниці й т. ін.) [2, с. 288].

На сучасному етапі розвитку юридичних знань, користуючись напрацюваннями дослідниці О. Ракул, усю різноманітність підходів до визначення поняття «механізм держави» можна поєднати у три основні концепції: механістичну, діяльнісну та організаційну. Відповідно до першої механізм держави визначають як метод, спосіб функціонування державних органів. Згідно з діяльнісною концепцією – це сукупність станів і процесів, послідовність дій, процес функціонування держави. Відповідно до третьої – це система державних органів, установ і організацій, об'єднаних метою реалізації функцій держави [3, с. 49].

Отже, виходячи із вищевикладеного, можна стверджувати, що у сучасній теорії держави і права склалося декілька базових теоретико-методологічних підходів до визначення змісту поняття «механізм держа-

ви». Головна відмінність між ними полягає у способі тлумачення структурних елементів цього механізму. Найбільш «вузьке» доктринальне тлумачення змісту поняття механізму держави ґрунтується на його отождненні з апаратом держави, що, фактично, робить єдиним елементом механізму держави органи державної влади. На противагу цьому, протягом останніх десятиліть поступово виникла інша методологія аналізу механізму держави, яка передбачає різні міри «розширення» цього змісту. На сьогоднішній день вона поступово набуває домінуючого характеру [4, с. 15]. Отже, можна зробити висновок, що існують різні погляди вчених щодо визначення і розуміння поняття «механізму держави», але їх поєднує цілісна єдність підходу щодо узгодженості структурних елементів змістовної частини поняття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лаговський В.М. Характеристика механізму держави та місце судової влади в ньому // Прикарпатський юридичний вісник. – 2015. – № 2(8). – С. 26-28
2. Харченко Н.П. Поняття механізму держави, наукові пошуки теоретико-правової дефініції // Вчені записки Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Том 20(59). – № 2. – 2007. – С. 278-284
3. Пікуля Т.О. Сучасний підхід до інтерпретації поняття «механізм держави» // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. – 2012. – № 2(1). – С. 46-54
4. Бистрик Г. Механізм держави в системі сучасних теоретико-правових досліджень // Юридична Україна. – 2013. – № 10. – С. 8-15

ДО ПИТАННЯ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

ІВАНЧЕНКО О. П.
аспірант

*Інститут держави і права імені В. М. Корецького
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

Проблеми систематизації законодавства притаманні всім правовим системам незалежно від їх типу. Порівняльний аналіз свідчить, що їх вирішення пов'язане не лише із законодавчою технікою, але й із сутнісними питаннями права. У розрізі подальшого дослідження загальної теорії систематизації законодавства досить цікавою в порівняльно-правовому аспекті видається практика Англії, досвід якої демонструє як відмінність у постановці проблеми, так і її вирішенні.

Кожна правова система пропонує свої форми і способи систематизації. В залежності від цього умовно розрізняють «кодіфіковані» та «некодіфіковані» правові системи. Англійська правова система є традиційним представником, що належить до так званих «некодіфікованих» правових систем [1, с. 98].

Питання систематизації законодавства в англійському праві викликає досить багато спорів серед фахівців у даній сфері, що зумовлено особливістю нормотворчої діяльності, специфікою джерел права, відсутністю в англійському праві традиційного поділу права на публічне і приватне, матеріальне та процесуальне тощо.

Довгий час питання систематизації англійських законів практично не ставилося, що було зумовлено досить незначною роллю законів (статутів) в системі, де домінував судовий прецедент.

Англійське законодавство впритул до початку ХІХ століття являло собою невинно зростаючу кількість неупорядкованих, погано узгоджуваних між собою статутів, які подекуди прямо суперечили один одному [2, с. 27].

Стрімка активізація правотворчої діяльності англійського парламенту на початку ХІХ століття, викликана економічними, політичними та іншими причинами, сприяла посиленню ролі статутного права, інтенсив-